

BANKACILIK ve SERMAYE
Piyasası Araştırmaları Dergisi

Bankacılık ve Sermaye Piyasası Araştırmaları Dergisi

BSPAD, Cilt 3, Sayı 8
www.bankasermaye.com

BIST Kurumsal Yönetim Endeksindeki Şirketlerin Yönetim Kurulu Raporlamaları: Yeni Kurumsal Yönetim (KY) Uyum Raporları Kapsamında Bir İnceleme¹

*Reporting Of Board Of Directors In BIST Corporate Governance Index Companies: An Examination
In The Context Of New Corporate Governance (CG) Compliance Reports*

Dr. Mustafa Tevfik KARTAL

Borsa İstanbul
Stratejik Planlama ve Yatırımcı İlişkileri Direktörlüğü
mustafatevfikkartal@gmail.com
orcid.org/0000-0001-8038-8241

Banu BUDAYOĞLU YILMAZ

Yıldız Teknik Üniversitesi
İşletme Yönetimi Doktora Öğrencisi
banu.budayoglu@gmail.com
orcid.org/0000-0002-5298-6612

Özet

Türkiye’de halka açık şirketlerin KY uygulamalarını düzenleyen Sermaye Piyasası Kurulu (SPK), 2019 yılı itibarıyla uygulanacak KY uyum raporlamasına yönelik çerçeveyi güncellemiştir. Bu kapsamda, halka açık şirketler 2018 yılına ilişkin KY Uyum Rapor Formatı (URF) ve KY Bilgi Formu (KYBF) olmak üzere iki ayrı rapor yayınlamışlardır. Bu çalışmada, BIST KY endeksinde yer alan şirketlerin UFR ve KYBF raporları kapsamında yaptıkları yönetim kurulu (YK) raporlamaları ele alınmıştır. Çalışma kapsamında, 09.08.2019 tarihi itibarıyla BIST KY endeksinde yer alan 48 şirketin YK raporlamaları incelenmiştir. Çalışmada, URF YK raporlaması kapsamında yer alan ilkelere hatalı/yanlış raporlama yapıldığı belirlenmiştir. Bu husus göz önünde bulundurularak sonraki KY uyum raporlamalarının daha sağlıklı yapılması için URF ve KYBF raporlamasına ilişkin yükümlülüklerde güncelleme yapılarak tüm ilkelere ilişkin detay açıklama zorunluluğu getirilmesi, şirketlerin iç denetim bölümleri tarafından KY uyum raporlamaları ile ilgili güvence hizmeti sağlanması ve şirketlerin üst yönetimlerinin konuya daha fazla özen göstermesi önerilmektedir. Ayrıca URF ve KYBF şablonlarının birleştirilmesi ve tüm KY ilkelere raporlama şablonlarına dâhil edilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: BIST, YK, Kurumsal Yönetim Endeksi (XKURY), URF, KYBF.

Jel Sınıflandırması: G21, G34, G38, K23, M48, O16.

¹ Makale Gönderim Tarihi: 09.10.2019 – Makale Kabul Tarihi: 24.12.2019

Abstract

Capital Market Board (CMB), which regulates CG practices of publicly traded companies in Turkey, updates the CG compliance reporting scheme as of 2019. In this context, publicly traded companies issued two separate reports which are Compliance Report Format (CRF) and CG Information Form (CGIF). In this study, reporting of board of directors (BoD) in the context of CRF and CGIF in BIST CG Index companies is handled. Within the scope of the study, BoD reporting of 48 companies, which are in BIST CG Index as of 08.09.2019, is examined. It is determined that wrong/inaccurate reporting was made in CRF BoD reporting. Taking into consideration this issue, obligations related to CRF and CGIF reporting should be updated and making detailed disclosure for all principles should be required, assurance services related to CG compliance reporting by the companies' internal audit departments should be provided, and the senior management of companies should be paid more attention to the issue in order to ensure that subsequent CG compliance reporting is issued much more right. Also, they are recommended that CRF and CGIF reports should be combined and all CG principles should be included in the new reporting templates.

Keywords: BIST, BoD, Corporate Governance Index (XKURY), CRF, CGIF.

JEL Classification: G21, G34, G38, K23, M48, O16.

1. Giriş

Uluslararası arenada küreselleşmenin hızını artırması ile birlikte tüm taraflar için yeni bir dönem başlamıştır. Bu süreçte şirketler için yeni zorluklar ve fırsatlar ortaya çıkmaktadır. Bir taraftan teknolojinin dönüşümü ve artan kullanımı diğer taraftan küresel hale gelen ve daha da şiddetlenen rekabet, şirketleri tüketici taleplerine çok daha hızlı cevap vermeye zorlamaktadır (Kartal, 2019, 279). Ancak, bütün şirketler hızla değişen tüketici taleplerine aynı hızda cevap verme kabiliyetine sahip değildir.

Sermaye yapısı güçlü, organizasyonel sorumlulukları belirlenmiş, organizasyon içinde güç ve sorumluluk dengeli bir şekilde dağıtılmış ve esnek bir yapıda kurgulanmış olan şirketler, müşteri taleplerinin hızlı bir şekilde karşılanmasında öne çıkarken, diğer şirketler geride kalmakta ve zamanla piyasadan silinmektedirler. Bu noktada, şirketlerin kurumsal yapılanması ve dönüşümü ön plana çıkmaktadır. Kuruluş aşamasını tamamlayarak büyüme dönemine geçen şirketlerin KY çalışmalarına önem ve hız vermesi varlıklarını sürdürebilmeleri açısından kritiktir. Özellikle ekonomik kriz dönemlerinde, KY yapılarının oturmuş olması, şirketlerin ayakta kalmasında rol oynayan temel faktörlerden birisi haline gelmektedir.

Türkiye’de yaşanan 2000 ve 2001 krizlerinde KY kapasitesini geliştirmemiş ve risk yönetim süreçlerini iyileştirmemiş olan birçok şirket faaliyetlerine son vermiştir. 2001 krizi sonrasında uygulamaya konulan yapılandırma programlarının etkisiyle büyüme sürecine giren Türkiye’de, ilerleyen dönemlerde de zorluklar yaşanmış ve finansal piyasalar bu zorluklardan etkilenen önemli sektörlerden olmuştur. 2008 küresel krizi 2008-2010 döneminde etkilerini sürdürmüş, sonraki yıllarda ise küresel sermaye akımlarının azalması ve risk primlerinin artması ile birlikte Türk lirasında ciddi değer kayıpları yaşanmıştır. Son dönemlerde, artan sorunlu krediler Türk finansal piyasaları üzerinde baskı oluşturmaktadır. 13.12.2019 itibarıyla Türk bankacılık sektöründe 4,3 trilyon TL aktif büyüklüğe sahip toplam 53 bankanın faaliyet gösterdiği, Türk sermaye piyasalarında ise 1,11 trilyon TL piyasa değerine sahip 410 şirket bulunduğu dikkate alındığında bu şirketlerde oluşabilecek sorunların oluşturabileceği etki daha net anlaşılmaktadır (Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, 2019; Borsa İstanbul, 2019). Dolayısıyla, finansal kuruluşlar başta olmak üzere tüm şirketlerin hızlı gelişen sorunlara cevap verme kabiliyetlerini ve esneklerini artırmaları temel bir gereklilik halini almaktadır. Bu kapsamda, güçlü finansal yapının yanı sıra şirketlerin KY yapılarını iyileştirmeleri oldukça önemlidir.

KY “işletmenin iyi yönetilmesini şeffaflık, hesap verilebilirlik, sorumluluk ve adillik ilkeleri ile düzenlenmesini sağlayan evrensel olarak kabul edilen ilkeler ve kurallar” şeklinde tanımlanmaktadır (Çonkar vd., 2011, 85-86). Halka kapalı olan şirketlerde KY uygulamaları hâkim hissedarların tercihlerine göre şekillenirken, toplumun geniş bir kesimini ilgilendiren halka açık şirketlerde ise KY uygulamaları kanunlar, sermaye piyasasını düzenleyen kurumlar ve borsalar tarafından

şekillendirilmektedir. KY ile ilgili olarak genel uygulama çoğunluğu tavsiye niteliğindeki ilkelere “uy ya da açıkla” prensibidir. Amerika Birleşik Devletleri, Hindistan ve Çin’de ise zorunlu ilkeler ile şirket uygulamaları yönlendirilmektedir (OECD, 2019).

Türkiye’de KY uygulamasında şirketler temel olarak Türk Ticaret Kanunu (TTK) çerçevesine tabi olmaktadır. Ek olarak, Türkiye’de faaliyet gösteren bankalara yönelik olarak Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından ve halka açık şirketlere yönelik olarak SPK tarafından yayınlanmış ikincil düzenlemeler de bulunmaktadır. Bu kapsamda, halka açık şirketlerin KY uygulamaları ve bu doğrultuda yapacakları raporlamalar temel olarak SPK tarafından şekillendirilmektedir. Birçok ülkeye benzer şekilde SPK, KY ilkelerinde “uy ya da açıkla” yaklaşımını uygulamaktadır.

Söz konusu yaklaşımın benimsendiği ülkelerde, tavsiye niteliğindeki KY ilkelerine uyumun etkin bir şekilde kamuoyu ile paylaşılmasını sağlamak için şirketler bir rapor hazırlamakla yükümlüdür. Böylece, bir taraftan şirketlerin KY ilkelerine uyum seviyesinin gelişimi takip edilirken diğer taraftan şirketlerin iyi yönetim uygulamaları hakkında paydaşlara bilgi verilmektedir. Söz konusu raporların yayınlanması SPK gibi düzenleyici kurumlar, borsalar ve diğer paydaşlar tarafından takip edilmektedir.

Türkiye’de 2012 yılında 6362 sayılı yeni Sermaye Piyasası Kanunu’nun yayınlanması ile birlikte mevzuattaki mevcut düzenlemelerin 6362 sayılı kanun ile uyumlaştırılmasına yönelik çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda, 30.12.2011 tarihli Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğ yürürlükten kaldırılarak 03.01.2014 tarihli Kurumsal Yönetim Tebliği (Tebliğ) yayımlanmıştır. Tebliğ’de KY ilkeleri pay sahipleri, kamuyu aydınlatma ve şeffaflık, menfaat sahipleri ve yönetim kurulu (YK) olmak üzere 4 grupta sınıflandırılmıştır (SPK, 2014). Bu düzenleme uyarınca, halka açık şirketler, KY ilkelerine uyum durumlarını KY uyum raporları hazırlamak suretiyle şirket yönetim kurulları, düzenleyici otoriteler ve kamuoyu ile paylaşmaktadırlar.

2011 yılından beri halka açık şirketler KY uyum raporlarını anlatı (word/pdf) formatında yayınlamışlardır. Bu yapı, bir taraftan düzenleyici kurumlar, diğer taraftan kamuoyu ve araştırmacılar nezdinde uyum raporlarının anlaşılmasını, karşılaştırılmasını ve analizini oldukça zorlu bir hale getirmekteydi. Bu hususları dikkate alan SPK, 10.01.2019 tarihli ve 2/49 sayılı Kurul Kararı ile KY uyum raporunun, URF ve KYBF olmak üzere iki ayrı rapora bölünmesine karar vermiştir (SPK, 2019a). KYBF şirketlerin mevcut kurumsal yönetim uygulamaları hakkında bilgi vermek için, URF ise şirketlerin gönüllü ilkelere uyum durumunu raporlamak için kullanılmaktadır (SPK, 2019a). Bu kapsamda, şirketler 2019 yılında yapacakları 2018 yılına ilişkin raporlamalarda yeni raporlama şablonlarını kullanmakla yükümlü tutulmuşlardır.

SPK düzenlemesi çerçevesinde halka açık şirketler 2018 yılına ilişkin hazırlanan raporları Kamuyu Aydınlatma Platformu (KAP) üzerinden 2019 yılının ilk aylarında yayınlamışlardır. SPK’nın yürürlüğe koyduğu yeni raporlama şablonları ile birlikte, KY uyum raporları daha parametrik bir yapıya kavuşturularak analiz ve karşılaştırmalara daha elverişli hale gelmiştir. Bu kapsamda, KY alanında öncü göstergelerden birisi olan BIST KY Endeksi’nde yer alan şirketlerin KY uyum raporlarının incelenmesinin halka açık olan ve olmayan diğer şirketler açısından da önemli sonuçlar ortaya koyacağı düşünülmektedir. Nitekim söz konusu şirketler iyi kurumsal yönetim uygulamalarına sahiptir ve KY ilkelerine uyum derecelendirme notları yüksektir.

KY ilkelerinin önemli bir kısmı YK üzerine odaklanmaktadır. Bu kapsamda, BIST KY Endeksi’nde yer alan şirketlerin 2018 yılına ilişkin KY uyum raporlarının YK bölümlerinin incelenmesi amacıyla bu çalışma hazırlanmıştır. Çalışma kapsamında, 09.08.2019 tarihi itibarıyla KY Endeksi’nde yer alan 48 şirketin URF ve KYBF raporları incelenmiştir (KAP, 2019a). Bu çalışmanın, KY endeksinde yer alan şirketler açısından URF ve KYBF raporlarının YK raporlamalarını ele alması nedeniyle öncü bir nitelik taşıdığı düşünülmektedir.

Çalışma beş bölümden oluşmaktadır. İkinci bölümde, literatür taraması kapsamında bazı çalışmalar ele alınmıştır. Üçüncü bölümde, BIST KY endeksinde yer alan şirketlerin 2018 yılına ilişkin KY uyum raporları kapsamında yeni URF ve KYBF raporlama formatındaki ilk raporlarının yönetim kurulu bölümleri analiz edilmiştir. Son bölümde ise değerlendirme yapılmıştır.

2. Literatür Taraması

KY, şirket yönetimine ilişkin kurallar ve iyi uygulamalardan oluşur. KY teorileri de başta yönetim kurulu-hissedar ilişkileri olmak üzere şirketin diğer paydaşlara karşı görevlerini ve sorumluluk alanlarını kapsamaktadır. KY teorilerinin temelinde yer alan vekâlet problemi, şirket yöneticilerinin şirket sahiplerinden daha fazla bilgiye sahip olmaları ve kendi çıkarlarını işletme çıkarlarının üstünde tutmaları durumu inceler ve önleyici KY mekanizmalarını tartışır (Jensen ve Meckling, 1976).

Shleifer ve Vishny (1997) KY'nin temel sorusunun finansman sağlayıcılara yatırımlarının geri dönüşünü alacaklarının nasıl temin edileceği olduğunu belirtir. Zamanla finansman sağlayıcılar kavramı genişleyerek yerini paydaş kavramına bırakmıştır ve KY'nin ana hedefleri şirketlerde iyi yönetim uygulamalarının geliştirilmesi yoluyla başta azlık pay sahipleri olmak üzere tüm paydaşların haklarının güvence altına alınması olarak kabul görmektedir. Bu hedef, “uzun vadeli yatırımları, finansal istikrarı ve işletmelerin dürüstlüğüne geliştirmek için gerekli olan güven, şeffaflık ve hesap verebilirlik ortamının oluşturulmasına yardımcı olmak ve bu sayede daha güçlü büyümeyi ve daha kapsayıcı toplumları desteklemek” olarak genişletilebilmektedir (OECD, 2016).

KY ilkelerine uyum derecelendirme raporlarını esas alan Toraman ve Abdioğlu (2008), halka açık şirketlerin KY uygulamalarında zayıf ve güçlü yanlarını araştırmak için KY Endeksi'nde yer alan şirketleri incelenmiştir. Çalışma sonucunda, KY ile ilgili başlıkların hepsinde şirketlerin çeşitli eksikliklerinin bulunduğu, şirketlerin en güçlü uygulamalarının menfaat sahipleri, en zayıf uygulamalarının ise YK ile ilgili ilkelere olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Yeni TTK kapsamında KY ile ilgili getirilen yenilikleri değerlendiren Karasu (2013), anonim şirketleri incelenmiştir. Çalışma sonucunda, Genel kurul (GK), YK, denetim, pay sahiplerinin hakları, kamuyu aydınlatma ve şeffaflık gibi hususlarla ilgili birçok maddeye yer veren Yeni TTK ile birlikte, daha önce sermaye piyasası mevzuatına tabi olan ve hatta sadece pay senetleri borsada işlem gören şirketler için geçerli olan KY anlayışının artık halka kapalı şirketleri de kapsayacak şekilde genişletildiğini belirlemiştir.

KY ilkelerine uyumun şirket değeri üzerindeki etkisini inceleyen Yenice ve Dölen (2013), 2007-2011 yıllarında KY Endeksi'nde yer alan şirketleri ele almıştır. KY notlarının açıklandığı tarihten 30 gün önce ve sonraki şirket değerleri üzerindeki etkisi açısından KY notlarının karşılaştırıldığı çalışma sonucunda, KY ilkelerine uyum notu ile şirket değeri arasında anlamlı bir ilişki bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır.

KY ilkelerini ve muhasebede etik kuralları inceleyen Yılmaz ve Kaya (2014), KY ilkeleri ile muhasebede uygulanan etik kuralların büyük oranda birbirleriyle örtüştüğünü ve birbirlerini desteklediğini belirlemiştir. Bu ilkeler ve kurallar arasında pozitif ve etkin bir ilişki bulunmaktadır.

“Uy ya da açıkla” yaklaşımında KY ilkelerine ilişkin yükümlülükleri ele alan Albu ve Girbina (2015), Bükreş Borsası'ndaki halka açık şirketleri incelenmiştir. Çalışma sonucunda, gelişmekte olan ülkelerde KY uygulamasında “uy ya da açıkla” yaklaşımının zorluklar oluşturduğu, bu ülkelerdeki düzenlemelerin “uy ya da açıkla” yaklaşımını zorlaştırdığı ve daha büyük yönetim kurullarına sahip daha büyük şirketlerin daha iyi KY uygulamalarına sahip oldukları belirlenmiştir.

KY uygulamaları ile şirket performansını karşılaştıran Kakilli Acaravcı vd. (2015), işlem gören 126 şirketin 2005-2011 dönemi verilerini ele almıştır. Çalışma sonucunda, yabancı payı ve halka açıklık oranı ile aktif karlılığı; YK üye sayısı ile özkaynak karlılığı arasında ilişki bulunduğu belirlenmiştir. Yine, KY uygulamaları ile şirket performansı arasındaki ilişkiyi inceleyen Aytekin ve Sönmez (2016), işlem gören 7 şirketin 2010-2014 verilerini ele almıştır. Çalışma sonucunda, KY uygulamaları ile şirket performansı arasında ilişki bulunduğu belirlenmiştir.

İslami değerlerin gönüllü KY açıklamalarına etkisini inceleyen Albassam ve Ntim (2017), Suudi Borsası'na kote olan 75 şirketi ele almıştır. Çalışma sonucunda, YK üye sayısının, kamu sahipliğinin, kurumsal yatırımcı sahipliğinin ve KY komitesinin varlığının gönüllü KY açıklamaları ile pozitif ilişkili, blok sahiplik durumunun ise negatif ilişkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Bhatt ve Bhatt (2017), Malezya Borsası'na kote 113 şirketi incelemiş ve çalışma sonucunda, şirketlerin performansı ile kurumsal yönetim arasında pozitif ve önemli bir ilişki bulunduğunu belirlemiştir. KY ilkelerine uyum ve şirket değeri arasındaki ilişkiyi inceleyen Kavcar ve Gümrak (2017), ilk aşamada anormal getiriler tespit etmiş ve ikinci aşamada anormal getiriye sahip şirketlerin ortak özellikleri belirlemeye çalışmıştır. Çalışma sonucunda, bazı şirketlerde anlamlı anormal getiriler belirlenmesine karşın, genel olarak KY ilkelerine uyumun şirket değerini artırmadığı belirlenmiştir.

KY ilkelerini ve standartlarını inceleyen Zengin ve Altıok Yılmaz (2017), KAP uygulamasının, Türkiye'de KY uygulamalarının ilerlemesine ve şirketler ile yatırımcılar açısından gelişmesine büyük katkı sağladığını belirlemiştir.

SPK'nın KY ilkelerine ilişkin düzenlemesi ışığında şirketlerin sosyal sorumluluk ve etik kurallara uyumu inceleyen Bursalı (2018), BIST-100'de işlem gören halka açık şirketleri ele almıştır. Çalışma sonucunda, sosyal sorumluluk açısından kurumsallaşmada önemli aşama kaydedildiği, buna karşın etik kurallar açısından tam olarak kurumsal bir yapıya sahip olunmadığı belirlenmiştir.

SPK'nın yeni düzenlemesi bağlamında KY uyum raporlarını yönelik olarak halka açık 13 bankanın URF raporlarını inceleyen Kartal ve Budayoğlu Yılmaz (2019), birçok KY ilkesine yönelik olarak söz konusu bankaların yanlış/hatalı raporlama yaptığını, dolayısıyla söz konusu ilkelere yönelik raporlama seçeneklerinin değiştirilmesi gerektiğini belirlemiştir.

KY'nin finansal performans üzerine etkilerini inceleyen Al-ahdal vd. (2020), Hindistan'daki 53 ve Körfez İşbirliği Konseyi ülkelerindeki 53 finansal olmayan halka açık şirketi incelemiştir. Çalışma sonucunda, YK hesap verebilirliğinin ve denetim komitesinin şirketlerin finansal performansı (özkaynak karlılığı) üzerinde önemsiz bir etkiye sahip olduğu; şeffaflık ve açıklamanın ise negatif ve önemsiz bir etkiye sahip olduğu tespit edilmiştir.

3. BIST Kurumsal Yönetim Endeksindeki Şirketlerin Yeni Raporlama Formatındaki İlk Raporlamalarının Yönetim Kurulu Açısından İncelenmesi

Bu çalışma kapsamında, 09.08.2019 tarihi itibarıyla BIST KY endeksinde yer alan 48 şirketin URF ve KYBF formatındaki ilk raporlarının YK raporlamaları kısımları incelenmiştir.

Çalışmada endeks kapsamında yer alan 48 şirketin 2019 yılının ilk 4 ayında yayınladıkları UFR ve KYBF raporları dikkate alınmış ve bu raporlarda daha sonra yapılan güncelleme bildirimleri ise analiz dışında bırakılmıştır. Söz konusu şirketlere ait veriler KAP'dan temin edilmiştir (KAP, 2019b).

Çalışma kapsamını oluşturan BIST KY endeksinde yer alan 48 şirket aynı zamanda kurumsal yönetim ilkelerine uyum derecelendirme notu oldukça yüksek olan şirketlerden oluşmaktadır. Çalışmada kullanılacak olan bu şirketlerin Borsa İstanbul'daki kodlarına Tablo 1'de, KY uyum raporlarının yayın tarihlerine ise Ek 1'de yer verilmiştir.

Tablo 1. İnceleme Kapsamında Yer Alan Şirketler ve Şirket Kodları

Şirket Kodu	Şirket Adı	Şirket Kodu	Şirket Adı
AEFES	Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayii A.Ş.	HURGZ	Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş.
AGHOL	AG Anadolu Grubu Holding A.Ş.	IHEVA	İhlas Ev Aletleri İmalat Sanayi ve Ticaret A.Ş.
AKMGY	Akmerkez Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş.	IHLAS	İhlas Holding A.Ş.
AKSA	Aksa Akrilik Kimya Sanayii A.Ş.	LOGO	Logo Yazılım Sanayi ve Ticaret A.Ş.
AKSGY	Akiş Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş.	MGROS	Migros Ticaret A.Ş.

Şirket Kodu	Şirket Adı	Şirket Kodu	Şirket Adı
ALBRK	Albaraka Türk Katılım Bankası A.Ş.	OTKAR	Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.
ANSGR	Anadolu Anonim Türk Sigorta Şirketi	PETUN	Pınar Entegre Et ve Un Sanayii A.Ş.
ARCLK	Arçelik A.Ş.	PGSUS	Pegasus Hava Taşımacılığı A.Ş.
ASELS	Aselsan Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	PINSU	Pınar Su ve İçecek Sanayi ve Ticaret A.Ş.
AYGAZ	Aygaz A.Ş.	PNSUT	Pınar Süt Mamulleri Sanayii A.Ş.
BTCIM	Batıçim Batı Anadolu Çimento Sanayii A.Ş.	PRKAB	Türk Prysmian Kablo ve Sistemleri A.Ş.
CCOLA	Coca-Cola İçecek A.Ş.	PRKME	Park Elektrik Üretim Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş.
CRDFA	Creditwest Faktoring A.Ş.	SISE	Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.
DGGYO	Doğuş Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş.	SKBNK	Şekerbank T.A.Ş.
DOAS	Doğuş Otomotiv Servis ve Ticaret A.Ş.	TATGD	Tat Gıda Sanayi A.Ş.
DOHOL	Doğan Şirketler Grubu Holding A.Ş.	TAVHL	Tav Havalimanları Holding A.Ş.
ENKAI	Enka İnşaat ve Sanayi A.Ş.	TOASO	Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.
EREGL	Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş.	TRCAS	Turcas Petrol A.Ş.
GARAN	Türkiye Garanti Bankası A.Ş.	TSKB	Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.
GARFA	Garanti Faktoring A.Ş.	TTKOM	Türk Telekomünikasyon A.Ş.
GLYHO	Global Yatırım Holding A.Ş.	TTRAK	Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş.
GRNYO	Garanti Yatırım Ortaklığı A.Ş.	TUPRS	Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.
HALKB	Türkiye Halk Bankası A.Ş.	VESTL	Vestel Elektronik Sanayi Ve Ticaret A.Ş.
HLGYO	Halk Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş.	YKBNK	Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.

Kaynak: KAP, 2019a.

Çalışmanın çok uzun olmasını ve okunabilirliğinin azalmasını önlemek için inceleme sonuçlarının yazımında aşağıdaki ilkeler uygulanmıştır:

- Çalışmanın devam eden kısımlarında şirket isimleri yerine şirket kodları kullanılmıştır.
- URF ve KYBF raporlarının YK raporlamalarında herhangi bir eksiklik görülmeyen veya şirketlerin açıklama detayı vermemesi nedeniyle detaylı inceleme imkânı bulunmayan hususlar Ek 2 ve Ek 3'te belirtilmiş ve bu nedenle çalışmanın inceleme kısımlarında yer verilmemiştir.
- İnceleme tablolarında detay verilen ilkelere ilişkin olarak sadece eleştiri konusu olan şirketler gösterilmiş ve raporlama açısından hatalı veya yanlış raporlama yapmadığı değerlendirilen şirketlere yer verilmemiştir.

3.1. KY Endeksi Şirketlerinin URF Kapsamında YK Raporlamalarının İncelenmesi

Şirketlerin gönüllü KY ilkelerine uyum durumunu raporlamak için URF kullanılmaktadır. SPK tarafından yayınlanan şablonlara göre, URF formu doldurulurken sorulara Evet, Hayır, Kısmen, İlgisiz ve Muaf olmak üzere 5 farklı şekilde cevap verilebilmektedir. Bu seçenekler aşağıda belirtilen durumlarda kullanılmaktadır (SPK, 2019b):

- Evet: Şirketler “uy ya da açıkla” yükümlülüğüne (başka bir ifadeyle zorunlu olmayan ilkeye) eksiksiz uyum gösterdiklerinde bu seçenek kullanılmaktadır.
- Kısmen: Şirketler “uy ya da açıkla” yükümlülüğüne eksiksiz uyum göstermedikleri, sadece belli unsurlarını karşıladıkları hallerde bu seçeneği kullanmaktadırlar.
- Hayır: Şirketler zorunlu olmayan bir ilkede belirtilen tavsiyeyi izlemeyi benimsemediğinde bu seçenek kullanılmaktadır.
- İlgisiz: Belirli bir şartın gerçekleşmesine bağlı olan hususların raporlanmasında söz konusu şartın gerçekleşmemesi halinde bu seçenek kullanılmaktadır.
- Muaf: KY Tebliği’nde belirtilen muafiyetler kapsamına giren şirketler ilgili ilkeye ilişkin bu seçeneği kullanmaktadırlar.

Hayır veya Kısmen cevabı verilen sorular için ilave açıklama yapılması gerekmektedir. Diğer taraftan Evet, İlgisiz veya Muaf cevabı verilen sorular için açıklama yapılması şirketlerin tercihine bırakılmıştır (SPK, 2019b).

3.1.1. YK’nın Faaliyet Esasları

Bu başlık altında yer alan “YK üyelerinin görev ve yetkileri yıllık faaliyet raporunda açıklanmıştır” şeklindeki 4.2.2. no.lu ilke ile ilgili olarak BTCIM, EREGL ve VESTL haricindeki tüm şirketler Evet şeklinde raporlama yapmış ve herhangi bir açıklama detayına yer vermemişlerdir. Söz konusu üç şirket ise Kısmen şeklinde raporlama yapmıştır. Açıklama detayları incelendiğinde, YK üyelerinin görev ve yetkileri ile ilgili olarak söz konusu üç şirket TTK ve esas sözleşmeye uyulduğunu belirtmişlerdir. Diğer taraftan, PGSUS şirketi ise Evet şeklinde raporlama yapmış olmasına ek olarak YK üyelerinin görev ve yetkileri ile ilgili faaliyet raporunda yer verilen hususlara ilişkin özet bilgi vererek açıklamada bulunmuştur.

OECD’nin KY araştırmasına göre; ülkemizde olduğu gibi gözetim kurulunun olmadığı, yalnızca yönetim kurulunun bulunduğu (tekli yönetim /one tier board) sistemin uygulandığı ülkelerin %40’ında Yönetim Kurulu başkanının ve icra başkanının ayrı olması tavsiye niteliğindeki kurumsal yönetim ilkeleri ile teşvik edilmektedir, %30’unda ise söz konusu husus zorunlu ilkelere (OECD, 2019). URF’de yer alan “YK başkanı ve icra başkanı (genel müdür) görevleri birbirinden ayrılmış ve tanımlanmıştır” şeklindeki 4.2.5. no.lu ilke ile ilgili olarak DOAS, GLYHO ve IHLAS haricindeki tüm şirketler Evet şeklinde raporlama yapmış ve PGSUS haricindeki şirketler herhangi bir açıklama detayına yer vermemişlerdir. Söz konusu üç şirket ise Hayır şeklinde raporlama yapmıştır. Açıklama detayları incelendiğinde, söz konusu üç şirkette YK başkanı ve icra başkanı sorumluluklarının aynı kişi tarafından yürütüldüğü görülmektedir. Diğer taraftan, PGSUS şirketi ise Evet şeklinde raporlama yapmış olmasına ek olarak şirkette YK başkanı ve icra başkanı sorumluluklarının ayrıştırıldığına ilişkin bilgi vererek açıklamada bulunmuştur.

Tablo 2. “İlke 4.2.8-YK Üyelerinin Görevleri Esnasındaki Kusurları ile Şirkette Sebep Olacakları Zarara İlişkin Olarak Şirket, Sermayenin %25’ini Aşan Bir Bedelle Yönetici Sorumluluk Sigortası Yaptırıştır.”

Şirketler	Cevaplar	Açıklama Detayı
HURGZ	Kısmen	Sigorta poliçesi müzakere sürecindedir.

Endekste yer alan 48 şirketten 4 tanesi Hayır, 13 tanesi ise Kısmen şeklinde raporlama yapmışlardır. Açıklama detayları incelendiğinde HURGZ şirketi Kısmen şeklinde raporlama yapmakla birlikte açıklama detayında sigorta poliçesinin bulunmadığı ve müzakere sürecinde bulunduğu

anlaşılmaktadır. Bu nedenle, aslında Hayır şeklinde raporlama yapması gerekirken Kısmen şeklinde raporlama yapan HURGZ şirketi hatalı/yanlış raporlama yapmıştır.

3.1.2. YK'nın Yapısı

Tablo 3. “İlke 4.3.9-Şirket YK'da kadın üye oranı için asgari %25'lik bir hedef belirleyerek bu amaca ulaşmak için politika oluşturmuştur. YK yapısı yıllık olarak gözden geçirilmekte ve aday belirleme süreci bu politikaya uygun şekilde gerçekleştirilmektedir.”

Şirketler	Cevaplar	Açıklama Detayı
ARCLK	Kısmen	Politika bulunmamakta ve YK'da %17 oranında kadın üye bulunmaktadır.
HALKB	Kısmen	Politika bulunmamakta ve YK'da %11 oranında kadın üye bulunmaktadır.
HURGZ	Kısmen	Politika bulunmamakta ve YK'da %14 oranında kadın üye bulunmaktadır.
IHEVA	Kısmen	Politikaya ilişkin bilgi bulunmamaktadır. YK'da 1 kadın üye bulunmakta olup oran %25'in altındadır.
MGROS	Kısmen	Politika ve YK'da kadın üye bulunmamaktadır.
PNSUT	Kısmen	Politika bulunmamakta ve YK'da %22 oranında kadın üye bulunmaktadır.
SKBNK	Kısmen	Politika ve YK'da kadın üye bulunmamaktadır.
TTRAK	Kısmen	Politika mevcut ancak %25 hedefi içermiyor. YK'da ise kadın üye bulunmuyor.

48 şirketten 21 tanesi Hayır, 15 tanesi ise Kısmen şeklinde raporlama yapmışlardır. Açıklama detayları incelendiğinde 8 şirketin hatalı/yanlış raporlama yaptığı belirlenmiştir. ARCLK (kadın YK üyesi oranı %17), HALKB (kadın YK üyesi oranı %11), HURGZ ve IHEVA (kadın YK üyesi oranı %14), PNSUT (kadın YK üyesi oranı %22), MGROS, SKBNK ve TTRAK (kadın YK üyesi yok) şirketleri politikalarının bulunmaması ve kadın üye oranının %25'ten düşük olması nedeniyle Hayır şeklinde raporlama yapmaları gerekirken Kısmen şeklinde raporlama yapmışlardır.

3.1.3. YK Toplantılarının Şekli

Tablo 4. “İlke 4.4.1-Bütün YK üyeleri, YK toplantılarının çoğuna fiziksel katılım sağlamıştır.”

Şirketler	Cevaplar	Açıklama Detayı
TATGD	Hayır	2018 yılı içerisinde tüm kararlar TTK 390. maddesinde belirlenen prosedüre uygun olarak elden dolaştırma yoluyla alınmıştır.

48 şirketten 1 tanesi Hayır, 5 tanesi Kısmen ve 1 tanesi İlgisiz şeklinde raporlama yapmışlardır. Açıklama detayları incelendiğinde TATGD şirketi Hayır şeklinde raporlama yapmakla birlikte açıklama detayında 2018 yılındaki YK kararlarının TTK uyarınca fiziki toplantı yapmaksızın elden dolaştırma yoluyla alındığı anlaşılmaktadır. Bu nedenle, aslında İlgisiz şeklinde raporlama yapması gerekirken Hayır şeklinde raporlama yapan TATGD şirketinin hatalı/yanlış raporlama yaptığı değerlendirilmektedir.

Tablo 5. “İlke 4.4.2-YK, gündemde yer alan konularla ilgili bilgi ve belgelerin toplantıdan önce tüm üyelere gönderilmesi için asgari bir süre tanımlamıştır.”

Şirketler	Cevaplar	Açıklama Detayı
-----------	----------	-----------------

Şirketler	Cevaplar	Açıklama Detayı
AKMGY	Kısmen	YK toplantı gündeminde yer alan konular ile ilgili bilgi ve belgeler, eşit bilgi akışı sağlanmak suretiyle, toplantıdan yeterli zaman önce YK üyelerinin incelemesine sunulmaktadır.
AYGAZ	Kısmen	Bu yönde bir tanımlama bulunmayıp YK üyelerine bilgilerin sunulma zamanı, gündemdeki konu ve süreç dikkate alınarak belirlenmekte ve yeterli sürede tüm üyelere gönderilmektedir.
CCOLA	Kısmen	Bu konuda yazılı olarak bir süre belirlenmemiştir. Ancak, şirket yönetimi bilgi ve belgeleri toplantılardan makul bir süre (en az 3 gün) önce YK üyelerine sunmaya özen göstermektedir.
IHEVA	Kısmen	Belli bir süre tanımlanmamıştır, bilgi ve belgeler toplantıdan makul bir süreden önce gönderilmektedir.
IHLAS	Kısmen	Belli bir süre tanımlanmamış olup bilgi ve belgeler tüm üyelere toplantıdan makul bir süre önce gönderilmektedir.
OTKAR	Kısmen	Bu yönde bir tanımlama bulunmayıp YK üyelerine bilgilerin sunulma zamanı, gündemdeki konu ve süreç dikkate alınarak belirlenmekte ve makul bir süre öncesinde üyeler bilgilendirilmektedir.
PRKAB	Kısmen	Asgari bir süre bulunmamaktadır. Fakat gerekli bilgi ve belgeler yeterli sürede tüm üyelere gönderilmektedir.
SISE	Kısmen	Asgari bir süre yok fakat yeterli sürede bilgi ve belgeler tüm üyelere gönderilmektedir.
TOASO	Kısmen	Bu yönde bir tanımlama bulunmayıp YK üyelerine bilgilerin sunulma zamanı, gündemdeki konu ve süreç dikkate alınarak belirlenmektedir.
TTRAK	Kısmen	Bu yönde bir tanımlama bulunmayıp YK üyelerine bilgilerin sunulma zamanı, gündemdeki konu ve süreç dikkate alınarak belirlenmekte ve makul bir süre öncesinde üyeler bilgilendirilmektedir.
TUPRS	Kısmen	Gündemde yer alan konularla ilgili bilgi ve belgelerin toplantıdan önce tüm üyelere gönderilmesi uzun yıllardır tutarlı bir biçimde uygulanmakla birlikte asgari süre için şirket içi düzenleme bulunmamaktadır.
YKBNK	Kısmen	Bu yönde bir tanımlama bulunmamakla birlikte gündemde yer alan konularla ilgili bilgi ve belgeler makul bir süre öncesinde üyelere gönderilmektedir.

48 şirketten 2 tanesi Hayır, 12 tanesi ise Kısmen şeklinde raporlama yapmışlardır. Açıklama detayları incelendiğinde Kısmen şeklinde raporlama yapan ve detayları yukarıdaki tabloda yer alan 12 şirketin aslında gündemde yer alan konularla ilgili bilgi ve belgelerin toplantıdan önce tüm üyelere gönderilmesine ilişkin asgari bir süre tanımlamadığı, bu hususu teamüllerle yönettikleri anlaşılmıştır. Bu kapsamda, söz konusu şirketlerin Hayır şeklinde raporlama yapmaları gerekirken Kısmen şeklinde hatalı/yanlış raporlama yaptığı değerlendirilmektedir.

Tablo 6. “İlke 4.4.3-Toplantıya katılamayan ancak görüşlerini yazılı olarak YK'ya bildiren üyenin görüşleri diğer üyelerin bilgisine sunulmuştur. “

Şirketler	Cevaplar	Açıklama Detayı
BTCIM	Hayır	Bu kapsamda herhangi bir durum yaşanmamıştır.

48 şirketten 1 tanesi Hayır, 1 tanesi Kısmen, 23 tanesi ise İlgisiz şeklinde raporlama yapmışlardır. Açıklama detayları incelendiğinde BTCİM şirketi Hayır şeklinde raporlama yapmakla birlikte açıklama detayında 2018 yılında yazılı görüş bildiren YK üyesi bulunmadığı anlaşılmaktadır, bu nedenle İlgisiz şeklinde raporlama yapmasının yerinde olacağı değerlendirilmektedir.

Tablo 7. “İlke 4.4.5-YK toplantılarının ne şekilde yapılacağı şirket içi düzenlemeler ile yazılı hale getirilmiştir.”

Şirketler	Cevaplar	Açıklama Detayı
IHLAS	Hayır	YK toplantıları esas sözleşme hükümlerine göre yapılmaktadır.
PRKME	Kısmen	Toplantıların yapılış usulü esas sözleşme ile düzenlendiği için ayrıca bir iç düzenleme gerekliliği doğmamıştır.

48 şirketten 9 tanesi Hayır, 2 tanesi ise Kısmen şeklinde raporlama yapmışlardır. Açıklama detayları incelendiğinde IHLAS şirketi Hayır şeklinde raporlama yapmakla birlikte açıklama detayında esas sözleşmede YK toplantılarına ilişkin düzenleme bulunduğu anlaşılmaktadır. Benzer şekilde, PRKME şirketi Kısmen şeklinde raporlama yapmakla birlikte açıklama detayında konuyu esas sözleşme ile düzenlendiği anlaşılmaktadır. Bu durumda, söz konusu iki şirketin de Evet şeklinde raporlama yapmasının daha doğru olacağı ve bu kapsamda, söz konusu şirketlerin hatalı/yanlış raporlama yaptığı değerlendirilmektedir.

Tablo 8. “İlke 4.4.6- YK toplantı zaptı gündemdeki tüm maddelerin görüşüldüğünü ortaya koymakta ve karar zaptı muhalif görüşleri de içerecek şekilde hazırlanmaktadır.”

Şirketler	Cevaplar	Açıklama Detayı
PRKAB	Kısmen	Karşı oy olmadığı için zabıt düzenlenmemiştir.
TATGD	İlgisiz	YK kararları TTK'nın 390. maddesinde belirlenen prosedüre uygun olarak elden dolaştırma yoluyla alınmakta olup herhangi bir toplantı veya karar zaptı bulunmamaktadır.

48 şirketten 1 tanesi Kısmen, 1 tanesi ise İlgisiz şeklinde raporlama yapmışlardır. Açıklama detayları incelendiğinde PRKAB şirketi Kısmen şeklinde raporlama yapmakla birlikte açıklama detayında tutanak kayıtlarına geçirilmesi gereken karşı oy olmadığı anlaşılmaktadır. Toplantılarda karşıt oy olmaması halinde dahi gündemdeki maddelerin görüşüldüğünü tutanak altına alan toplantı zaptı düzenlenmesi önerildiğinden söz konusu şirketin Hayır şeklinde raporlama yapmasının doğru olacağı değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan, TATGD şirketi İlgisiz şeklinde raporlama yapmakla birlikte şirketin fiziki toplantı düzenlememesi ve gündem maddelerinin görüşülme imkânı olmaması ilgili ilkeye uyumu mümkün kılmamakta olduğundan Hayır şeklinde raporlama yapılmasının daha doğru olacağı değerlendirilmektedir.

Tablo 9. “İlke 4.4.7-YK üyelerinin şirket dışında başka görevler alması sınırlandırılmıştır. YK üyelerinin şirket dışında aldığı görevler GK toplantısında pay sahiplerinin bilgisine sunulmuştur.”

Şirketler	Cevaplar	Açıklama Detayı
ANSGR	Hayır	Bu konuda açıkça bir sınırlama bulunmamakla birlikte söz konusu durumun çıkar çatışmasına yol açmaması ve üyenin şirketteki görevlerini aksatmaması çerçevesinde hareket edilir. YK üyelerinin Anadolu Sigorta dışında aldığı görevler KAP'da ve faaliyet raporumuzda pay ve menfaat sahiplerimizin bilgisine sunulmaktadır.

Şirketler	Cevaplar	Açıklama Detayı
ASELS	Kısmen	YK üyelerinin rekabet yasağına konu işlemler yapması haricinde şirket dışında başka görevler alması hakkında herhangi bir sınırlandırma bulunmamaktadır.
CRDFA	Kısmen	YK üyelerinin şirket dışında başka görevler alması sınırlandırılmamıştır.
DGGYO	Hayır	YK üyelerinin şirket dışında başka görev veya görevler almasına ilişkin bir sınırlandırma ise bulunmamaktadır. Ancak YK üyelerinin şirket dışında aldığı görevlere ilişkin bilgilere ve özgeçmiş bilgilerine GK bilgilendirme dokümanında, faaliyet raporlarında, şirketin kurumsal internet sitesinde ve KAP'da yer verilmiştir.
GRNYO	Hayır	YK üyelerine TTK'nın 395. ve 396. maddelerinde belirtilen işlemleri yapabilmeleri için izin verilmiştir. YK üyelerinin şirket dışında aldığı görevlere ilişkin bilgilere GK bilgilendirme dokümanında, şirketin kurumsal internet sitesinde ve KAP'da yer verilmiştir.
TATGD	Hayır	YK üyelerinin şirket dışında başka görev veya görevler almasına ilişkin bir sınırlandırma bulunmamaktadır. GK öncesinde üyenin özgeçmişi ile birlikte, şirket dışında yürüttüğü görevlerde pay sahiplerinin bilgisine sunulmuştur.

48 şirketten 13 tanesi Hayır, 28 tanesi ise Kısmen şeklinde raporlama yapmışlardır. Açıklama detayları ve Genel Kurul bilgilendirme dokümanları incelendiğinde ANSGR, DGGYO, GRNYO ve TATGD şirketlerinde, YK üyelerinin şirket dışı görevlerinin sınırlandırılmadığı ancak aday üye özgeçmişlerinin GK toplantısı öncesi pay sahiplerinin bilgisine sunulduğu görülmektedir. Bu nedenle, söz konusu şirketlerin Hayır yerine Kısmen şeklinde raporlama yapmalarının daha doğru olacağı değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan, ASELS ve CRDFA şirketlerinin, YK üyelerinin şirket dışı görevlerinin sınırlandırılması ve bu hususta GK toplantısında pay sahiplerinin bilgilendirilmesi konusunda herhangi bir faaliyet gerçekleştirmedikleri ve buna rağmen Kısmen şeklinde raporlama yaptıkları anlaşılmaktadır. Bu nedenle, söz konusu şirketlerin Kısmen yerine Hayır şeklinde raporlama yapmalarının daha doğru olacağı değerlendirilmektedir.

3.1.4. YK Bünyesinde Oluşturulan Komiteler

Tablo 10: “İlke 4.5.5-Her bir YK üyesi sadece bir komitede görev almaktadır.”

Şirketler	Cevaplar	Açıklama Detayı
AKSA	Kısmen	3 bağımsız YK üyesi her biri en fazla 2 tane olmak üzere 3 komitede görevlendirilmiştir.
ANSGR	Kısmen	YK üyeleri ilke olarak birden fazla komitede görev almamaktadırlar. Bununla birlikte, denetimden sorumlu komitenin tamamı ve kurumsal yönetim komitesi ile riskin erken saptanması komitelerinin başkanları bağımsız üyelere seçilmesi gerektiği için bir bağımsız YK üyesi iki farklı komitede görev almaktadır. Ayrıca bir bağımsız olmayan YK üyesi üç farklı komitede görev yapmaktadır.
ARCLK	Kısmen	Bir bağımsız YK üyesi iki komitede birden görevlendirilmiştir.
DOHOL	Kısmen	Bağımsız YK üyelerinin tüm komitelerde görev alması tercih edildiğinden ilkeye kısmen uyum sağlanmaktadır. Önümüzdeki dönemlerde bu konuda iyileştirmeler yapılabilir.
MGROS	Kısmen	Bir bağımsız Yönetim Kurulu üyesi iki komitede görev almaktadır.

Şirketler	Cevaplar	Açıklama Detayı
PGSUS	Kısmen	YK sekiz üyeden oluşmakta ve bünyesinde dört komiteyle faaliyet göstermektedir. Sekiz üyenin dördü bağımsız, altısı icrada görev almayan üye olarak ilkelerde zorunlu tutulan komitelerde başkan ve/veya üye olarak görev alabilmektedir. Bu nedenle bağımsız/icrada görev almayan üyelerin bir kısmı birden fazla komitede görev almaktadır. Ancak her bir yönetim kurulu üyesi tek bir komiteye başkanlık yapmaktadır.
PRKME	Kısmen	Bağımsız YK üyeleri birden fazla komitede yer almaktadır. Bağımsız üyeler dışındaki YK üyeleri için bu kurala uyulmaktadır.
SISE	Kısmen	Yönetim Kurulu'nda bağımsız üye olmayan bir üye iki komitede birden görev almaktadır. Bağımsız üyeler birden fazla komitede yer almaktadır.
TRCAS	Muaf	SPK Kurumsal Yönetim Tebliği Madde 6 uyarınca 3. gruptaki ortaklıklarda bağımsız YK sayısının 2 olması yeterlidir. Bu muafiyet nedeniyle komitelerin yapılması gereği 1 bağımsız YK üyesi 1'den fazla komitede yer almaktadır.
TSKB	Kısmen	Bağımsız üyeler haricinde yalnızca bir YK üyesi birden fazla komitede görev üstlenmektedir.

48 şirketten 1 tanesi Muaf, 35 tanesi Hayır, 9 tanesi ise Kısmen şeklinde raporlama yapmışlardır. Açıklama detayları incelendiğinde yukarıdaki tabloda özetine yer verilen TRCAS şirketi haricindeki 9 şirketin, her bir YK üyesi sadece bir komitede görev alması konusunda somut adım atmamalarına karşın Kısmen şeklinde raporlama yaptıkları anlaşılmaktadır. Bu nedenle, söz konusu şirketlerin Kısmen yerine Hayır şeklinde raporlama yapmaları daha doğru olurdu. Diğer taraftan, TRCAS şirketi ise SPK düzenlemesi uyarınca söz konusu düzenlemeden Muaf olduğu yönünde raporlama yapmıştır. Söz konusu SPK düzenlemesi 3. Grupta yer alan şirketlere 2 tane bağımsız YK üyesi seçme hakkı vermesine karşın bu üyelerin birden çok komitede görev yapması hakkını vermemektedir. Dolayısıyla TRCAS şirketinin Muaf yerine Hayır şeklinde raporlama yapması daha doğru olurdu. Bu kapsamda, söz konusu şirketlerin hatalı/yanlış raporlama yaptığı değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan, denetim komitesi üyelerinin (en az 2 üye gerekli) tamamının bağımsız olması gerektiği, ayrıca kurumsal yönetim komitesi ile riskin erken saptanması komitesi başkanlarının da bağımsız olması gerektiği ve her bir YK üyesinin sadece bir komitede görev alması kuralı birlikte değerlendirildiğinde, bir şirketin yönetim kurulunda en az 4 üyesinin bağımsız olması gerekmektedir. Eğer YK'da en az 4 bağımsız üye yoksa bu durumda mutlaka bir YK üyesinin birden çok komitede görev alması gerekecektir. Dolayısıyla, şirketler YK üye sayısını ve YK içindeki bağımsız üye sayısını belirlerken ve GK'da seçim yaparken bu durumu da göz önünde bulundurmalıdırlar.

Tablo 11. “İlke 4.5.7 - Komitenin danışmanlık hizmeti aldığı kişi/kuruluşun bağımsızlığı hakkında bilgiye yıllık faaliyet raporunda yer verilmiştir.”

Şirketler	Cevaplar	Açıklama Detayı
AEFES	Evet	Kurumsal Yönetim Derecelendirme hizmeti alınmaktadır. Söz konusu hizmeti aldığımız Sermaye Piyasası tarafından yetkilendirilmiş olan SAHA Kurumsal Yönetim ve Kredi Derecelendirme A.Ş.'nin unvanı faaliyet raporumuz içinde ilgili kısımda yer almaktadır.
AGHOL	Kısmen	
BTCIM	Hayır	Komiteler tarafından danışmanlık hizmeti alınmamıştır.
GRNYO	Hayır	Komitelerin danışmanlık hizmeti aldığı herhangi bir kişi ve kuruluş yoktur.
HLGYO	Hayır	Dönem içerisinde bu hususta bir faaliyet gerçekleşmediği için 2018 yılı

Şirketler	Cevaplar	Açıklama Detayı
		faaliyet raporunda konuya ilişkin bir bilgi de yer almamaktadır.
SISE	Kısmen	Komite, bağımsız denetim şirketi, kredi derecelendirme kuruluşu dışında önemli nitelikte bir danışmanlık hizmeti almamıştır.
SKBNK	Hayır	Bugüne kadar Komite çalışmalarında dışarıdan danışmanlık hizmeti alma ihtiyacı doğmamıştır.

48 şirketten 4 tanesi Hayır, 2 tanesi Kısmen, 35 tanesi İlgisiz şekilde raporlama yapmışlardır. Açıklama detayları incelendiğinde, Evet şeklinde raporlama yapan AEFES ve Kısmen şeklinde raporlama yapan AGHOL ve SISE şirketlerinde danışmanlık hizmeti alınan kişi veya kuruluşların bağımsızlığına ilişkin olarak ne yapıldığı anlaşılamamaktadır. Diğer taraftan, Hayır şeklinde raporlama yapan BTCIM, GRNYO, HLGYO ve SKBNK şirketlerinde alınan danışmanlık hizmeti bulunmadığı için İlgisiz şekilde raporlama yapılmalıydı. Bu kapsamda, söz konusu şirketlerin hatalı/yanlış raporlama yaptığı değerlendirilmektedir.

3.1.5. YK Üyelerine ve İdari Sorumluluğu Bulunan Yöneticilere Sağlanan Mali Haklar

Tablo 12. “İlke 4.6.1-YK, sorumluluklarını etkili bir şekilde yerine getirip getirmediğini değerlendirmek üzere yönetim kurulu performans değerlendirmesi gerçekleştirmiştir.”

Şirketler	Cevaplar	Açıklama Detayı
ANSGR	Kısmen	Şirketin yıllık ve orta vadeli olarak belirlenen hedefleri kamuya açıklanmamakla birlikte Yönetim Kurulu finansal performans değerlendirmelerini aylık olarak gerçekleştirmektedir. Ayrıca Yönetim Kurulu'nun kişi bazında değerlendirmesi yapılmamaktadır.
DOAS	Kısmen	YK'da özeleştirme ve performans değerlendirilmesi yapılmakla birlikte, üyelerin bu değerlendirmeler çerçevesinde ödüllendirilme ve azledilme uygulaması bulunmamaktadır. Ancak YK üyelerinin YK ve komite toplantılarına katılım, verilen katkı, bilgi, birikim ve deneyim paylaşımları göz önünde bulundurulup, YK'nın faaliyetlerine ilişkin performansı bir bütün olarak iki yılda bir değerlendirilmektedir. 04.10.2018 tarihinde yapılan Ücret ve Aday Gösterme Komitesi toplantısında “YK değerlendirme anket ve mülakat çalışmalarının, yeni YK üyelerinin 1 senelik çalışma süresinin tamamlanması sonrası değerlendirme yapmak amaçlı bir sonraki sene (2019 Ekim-Kasım döneminde) yapılmasına” karar verilmiştir.
ENKAI	Hayır	Performans değerlendirmesi Yönetim Kurulu içinde yapılmakta olup yazılı hale getirilmemiştir.
MGROS	Kısmen	Performans değerlendirmesi yapılması planlanmaktadır.
PRKAB	Kısmen	Faaliyet raporunda Yönetim Kurulu Başkanı ve Başkan Yardımcısı gerekli değerlendirmeyi yapmakta olup yönetim kurulu tutanaklarında ilgili performans değerlendirmeleri bulunmamaktadır.
SISE	Kısmen	Faaliyet raporunun Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdür mesajlarında gerekli değerlendirmeyi yapmakta olup, ayrıca, Yönetim Kurulu tutanaklarında ilgili performans değerlendirmeler bulunmaktadır.

48 şirketten 29 tanesi Hayır, 5 tanesi ise Kısmen şeklinde raporlama yapmışlardır. Açıklama detayları incelendiğinde, Hayır şeklinde raporlama yapan ENKAI şirketinde aslında YK performans değerlendirmesi yapıldığı anlaşılmaktadır. Bu nedenle, söz konusu şirketlerin Hayır yerine mevcut açıklamayla birlikte Kısmen şeklinde raporlama yapmaları daha doğru olurdu. Diğer taraftan, yukarıdaki tabloda yer alan ve Kısmen şeklinde raporlama yapan şirketlerde aslında gerçek anlamda

bir YK performans değerlendirmesi yapılmadığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla, bu şirketler Kısmen yerine Hayır şeklinde raporlama yapılmalıydı. Bu kapsamda, söz konusu şirketlerin hatalı/yanlış raporlama yaptığı değerlendirilmektedir.

Tablo 13. “İlke 4.6.4-Şirket, YK üyelerinden herhangi birisine veya idari sorumluluğu bulunan yöneticilerine kredi kullanılmamış, borç vermemiş veya ödünç verilen borcun süresini uzatmamış, şartları iyileştirmemiş, üçüncü şahıslar aracılığıyla kişisel bir kredi başlığı altında kredi kullanılmamış veya bunlar lehine kefalet gibi teminatlar vermemiştir. Ancak bireysel kredi veren kuruluşlar, herkes için uyguladığı şartlarda söz konusu kişilere kredi verebilir ve bu kişileri diğer hizmetlerinden yararlandırabilir.”

Şirketler	Cevaplar	Açıklama Detayı
GARAN	İlgisiz	-
HALKB	Hayır	5411 sayılı Bankacılık Kanunu sınırları dâhilinde kredi kullanma olanağı tanınmaktadır.

48 şirketten 1 tanesi Hayır, 2 tanesi Kısmen, 1 tanesi İlgisiz şeklinde raporlama yapmışlardır. Açıklama detayları incelendiğinde, Hayır şeklinde raporlama yapan HALKB esasında 4.6.4 no.lu ilkenin ve bankacılık mevzuatının tanıdığı istisnai sınıra uygun olarak söz konusu ilkeye uyum sağlamamaktadır. Bu nedenle Hayır yerine Muaf şeklinde raporlama yapması daha doğru olurdu. GARAN şirketi ise İlgisiz şeklinde raporlama yapmıştır. HALKB şirketine benzer şekilde GARAN da bankacılık mevzuatı istisnalarını kullandığı için İlgisiz yerine Muaf şeklinde raporlama yapması daha doğru olurdu. Bu kapsamda, söz konusu şirketlerin hatalı/yanlış raporlama yaptığı değerlendirilmektedir.

Tablo 14. “İlke 4.6.5-YK üyeleri ve idari sorumluluğu bulunan yöneticilere verilen ücretler yıllık faaliyet raporunda kişi bazında açıklanmıştır.”

Şirketler	Cevaplar	Açıklama Detayı
AEFES	Kısmen	Kişi bazlı değil toplu olarak açıklanmıştır.
AGHOL		
AKSA		
ALBRK		
ANSGR		
ASELS		
BTCIM		
CRDFA		
DOHOL		
EREGL		
GARAN		
GARFA		
IHEVA		

Şirketler	Cevaplar	Açıklama Detayı
MGROS		
PETUN		
PGSUS		
PINSU		
PNSUT		
SKBNK		
TRCAS		
TTKOM		
HLGYO	Evet	

48 şirketten 24 tanesi Hayır, 21 tanesi Kısmen, 3 tanesi de Evet şeklinde raporlama yapmışlardır. Açıklama detayları incelendiğinde, Kısmen şeklinde açıklama yapan 21 şirketin ve Evet şeklinde raporlama yapan HLGYO'nun aslında kişi bazlı değil toplu olarak açıklama yaptığı görülmüştür. Bu kapsamda, söz konusu 22 şirket Kısmen/Evet yerine Hayır şeklinde raporlama yapmalıydı. Bu kapsamda, söz konusu şirketlerin hatalı/yanlış raporlama yaptığı değerlendirilmektedir.

3.2. KY Endeksi Şirketlerinin KYBF Kapsamında YK Raporlamalarının İncelenmesi

YK raporlamaları açısından URF ile KYBF yer yer benzer hususlara ilişkin bilgiler içermektedir. Çalışmanın çok uzun olmasını ve okunabilirliğinin azalmasını önlemek için KYBF'ye ilişkin inceleme sonuçlarının yazımında URF'de olan hususlara mükerrer olarak yer verilmeyecek, sadece farklı olan hususlar ele alınacaktır.

3.2.1. YK'nın Faaliyet Esasları

48 şirket ile ilgili öne çıkan hususlar özet olarak aşağıda yer almaktadır:

- 15 şirkette YK performansı değerlendirmesi yapılmış ve bunların yalnızca 4'ünde bağımsız uzmanlardan faydalanılmıştır.
- 18 şirkette yetki devri yapılmamıştır.
- 7 şirketin iç denetim birimleri denetim komitesine rapor sunulmamış olup, ortalama ise yıl içerisinde 8 rapor sunulmuştur.
- 13 şirkette kadın YK üyesi bulunmamaktadır ve şirketlerin %73'ünde (35 şirkette) kadın YK üyesi sayısının artırılmasına yönelik politika bulunmamaktadır. KY endeksinde yer alan şirketlerde kadın üyelerin ortalama oranı %15,3 olmuştur. Bu oran %15,2 olan BIST şirketleri ortalamasında seyretmiştir.
- 13 şirkette %25 ve üzerinde kadın YK üyesi bulunmaktadır.

3.2.2. YK Yapısı

48 şirket ile ilgili öne çıkan hususlar özet olarak aşağıda yer almaktadır:

- Toplam 438 YK üyesi bulunmaktadır, yönetim kurullarının ortalama üye sayısı 9'dur.
- 438 YK üyesinin 66 tanesi icrada görevli olup toplam üyelerin %15,07'sine tekabül etmektedir.
- 438 YK üyesinin 134 tanesi bağımsız olup toplam üyelerin %30,60'ına tekabül etmektedir.
- Bağımsız üyelerin bağımsızlıkları genellikle aday gösterme komitesi tarafından değerlendirilmiştir. İstisna olarak bankaların denetim komitelerindeki üyeler bağımsız sayıldığı için bunlardan aday gösterme komiteleri tarafından değerlendirilmeyenler bulunduğu görülmüştür.
- Bağımsız üyelerden en az 5 yıllık denetim, muhasebe, finans tecrübesine sahip olmayanlar bulunduğu görülmektedir.

3.2.3. YK Toplantılarının Şekli

48 şirket ile ilgili öne çıkan hususlar özet olarak aşağıda yer almaktadır:

- TATGD ve TOASO olmak üzere 2 şirkette fiziki YK toplantısı yapılmamıştır. Diğer şirketlerde YK toplantılarına katılım yüzdesi %70 ve üzerindedir.
- 14 şirkette YK çalışmalarını kolaylaştırmak için elektronik bir platform kullanılmaktadır.
- 12 şirkette YK toplantısına ilişkin bilgi ve belgelerin üyelere toplantıdan önce gönderilmesine ilişkin bir süre belirlenmemiştir.

3.2.4. Yönetim Kurulu Bünyesinde Oluşturulan Komiteler

48 şirket ile ilgili öne çıkan hususlar özet olarak aşağıda yer almaktadır:

- Şirketlerde toplam 166, ortalama şirket başına 3,5 komite bulunmaktadır. Söz konusu komitelerin dağılımı aşağıdaki gibidir;
 - Kurumsal Yönetim Komitesi: 48
 - Denetim Komitesi: 48
 - Riskin Erken Saptanması Komitesi: 42
 - Diğer: 17
 - Ücret Komitesi: 9
 - Aday Gösterme Komitesi: 3
- Diğer kapsamında en çok yürütme ve sürdürülebilirlik komiteleri kurulmuştur. Ayrıca dijital sigortacılık komitesi, emniyet komitesi, icra komitesi, icra kurulu, insan kaynakları ve disiplin komitesi, operasyonel risk ve iç kontrol komitesi gibi diğer komite türleri de bulunmaktadır.

- 166 komitede 503 üye bulunmaktadır. Söz konusu üyelerin 103 tanesi YK üyesi olmayan kişilerdir. Bu kişilerin en çok sırasıyla Kurumsal Yönetim Komitesi (58), Riskin Erken Saptanması Komitesi (13), Denetim Komitesi (1) ve diğer komitelerde (31) görev almaktadır.
- Bağımsız üyelerin en fazla yer aldığı komite Denetim Komitesi olarak belirlenmiştir.
- Bazı şirket raporlamalarında yalnızca KY Komitesine ilişkin bilgilere yer verilmiş olup diğer mevcut YK Komiteleri rapor dışında bırakılmıştır.
- Komitelerin toplantı sayıları aşağıdaki gibidir:
 - Kurumsal Yönetim Komitesi: 2 ila 9 arasında,
 - Denetim Komitesi: 4 ila 30 arasında,
 - Riskin Erken Saptanması Komitesi: 4 ila 10 arasında.
- Komitelerin faaliyetleri hakkında YK'ya sunduğu rapor sayıları aşağıdaki gibidir:
 - Kurumsal Yönetim Komitesi: 0 ila 15 arasında,
 - Denetim Komitesi: 1 ila 54 arasında,
 - Riskin Erken Saptanması Komitesi: 0 ila 10 arasında.

Sonuç

Uluslararası arenada yaşanan gelişmelere paralel olarak Türkiye'de de kurumsal yönetim alanındaki çalışmalar ve çabalar artış göstermektedir. Bu kapsamda, SPK 2018 yılı sonuna kadar anlatı (word/pdf) formatında hazırlanan KY uyum raporlarına ilişkin çerçeveyi değiştirmiştir. Yeni düzenleme kapsamında SPK düzenlemesine tabi olan şirketler 2019 yılında KY uyum raporlarını URF ve KYBF olmak üzere iki parça halinde ve parametrik olarak yayınlamıştır.

Bu çalışmada, KY endeksinde yer alan şirketlerin URF ve KYBF formatında yayınladıkları ilk raporların YK raporlamaları kısımları analiz edilmiştir. Çalışma sonucunda, birçok ilkede farklı şirketlerin Evet/Hayır/Kısmen/İlgisiz/Muaf şeklindeki raporlamalar ile ilgili olarak bu raporlamalara ilişkin yapılan açıklamaların uyumsuz/tutarsız olduğu, açıklamalar penceresinden bakıldığında şirketlerin seçtikleri Evet/Hayır/Kısmen/İlgisiz/Muaf şeklindeki parametrik seçeneklerin değiştirilmesi gerektiği belirlenmiştir. Ayrıca, bazı şirketlerin raporlamalarında ilgili ilkeye ilişkin hangi faaliyetleri gerçekleştirdiği tam ve net olarak anlatılmadığı için uyum durumu paydaşlar tarafından tam olarak anlaşılabilir değildir. Bu nedenle, SPK tarafından düzenleme çerçevesinin gözden geçirilerek hangi cevap şıkkı seçilirse seçilsin detay açıklama yapma yükümlülüğü getirilmesi önerilmektedir. Ek olarak, KY uyum raporlarında çokça yazım hatası göze çarpmaktadır. Tüm bu hususlar göz önünde bulundurularak sonraki KY uyum raporlamalarının daha sağlıklı yapılması için şirketlerin iç denetim bölümleri tarafından KY uyum raporlamaları ile ilgili güvence hizmeti sağlanması ve şirketlerin üst yönetimlerinin konuya daha fazla özen göstermesi önerilmektedir. Ayrıca, SPK tarafından söz konusu formların nasıl doldurulacağına ilişkin açıklamalı örnekler içeren el kitaplarının yayınlaması ve şirketlerde söz konusu formların hazırlanmasında ve kamuoyu ile paylaşılmasında rol alan yatırımcı ilişkileri ekiplerine yönelik toplantılar ve eğitimler düzenlenmesi önerilmektedir.

Tüm eksikliklere rağmen yine de yeni raporlama şablonlarının, şirketlerin kurumsal yönetim ilkelerine uyum raporlamalarını konsolide ve analiz edilebilir hale getirdiğini söylemek yerinde olacaktır. Diğer taraftan, yazarlar olarak URF ve KYBF rapor şablonlarının birleştirilmesini, ilkelere ilişkin iki rapordaki mükerrer hususların tek raporda ele alınmasını ve rapor şablonlarının analize elverişli olacak şekilde daha parametrik bir hale getirilmesini önermekteyiz.

Bu çalışmada, KY endeksi kapsamında yer alan şirketlerin yeni raporlama formatındaki ilk URF ve KYBF raporlarının YK raporlamaları kısımları incelenmiştir. Bununla birlikte, bu çalışma kapsamı dışında bırakılan halka açık şirketlerin URF ve KYBF raporları bölümlerine yönelik yeni çalışmalar yapılması yeni rapor formatlarına yönelik literatürün derinleştirilmesi açısından faydalı olacaktır. Ayrıca, tüm halka açık şirketlerin URF ve KYBF raporlamalarını içerecek bir incelemenin yapılması, Türkiye'de halka açık şirketlerde KY ilkelerine uyum açısından genel bir fotoğraf ortaya koyacaktır. Böylece düzenleyici kurumlar ve şirket yönetimleri başta olmak üzere tüm paydaşlar için katma değerli birçok sonuç ortaya konulacaktır. Bu hususta, birer araştırmacı olarak, yeni KY uyum raporlarına ilişkin verilerin toplandığı Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş.'den toplu verilerin araştırmacıların hizmetine sunulmasını beklemekteyiz. Aksi takdirde, her bir şirkete ait raporların tek

tek KAP'dan indirilerek analiz öncesinde birleştirilmesi gerekecektir ki bu oldukça külfetli bir süreçtir, ayrıca verilerin konsolidasyonu sürecinde hatalara da neden olabilecektir. Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş.'nin konsolide edilmiş verileri kamunun hizmetine sunmasıyla birlikte yeni KY uyum raporlarına yönelik çalışmaların hızla artacağı öngörülmektedir.

Kaynakça

Al-ahdal, W. M., Alsamhi, M. H., Tabash, M. I., & Farhan, N. H. (2020). The Impact of Corporate Governance on Financial Performance of Indian and GCC Listed Firms: An Empirical Investigation. *Research in International Business and Finance*, 51, 101083, 1-13.

Albassam, W. M., & Ntim, C. G. (2017). The Effect of Islamic Values on Voluntary Corporate Governance Disclosure: The Case of Saudi-Listed Firms. *Journal of Islamic Accounting and Business Research*, 8(2), 182-202.

Albu, C. N., & Girbina, M. M. (2015). Compliance with Corporate Governance Codes in Emerging Economies. How do Romanian Listed Companies “comply-or-explain”? *Corporate Governance*, 15(1), 85-107.

Aytekin, M., & Sönmez, A. R. (2016). Kurumsal Yönetim Uygulamalarının Firma Performansı Üzerine Etkisi. *Türk Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 32-41.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu. (2019). Kuruluşlar. <https://www.bddk.org.tr/Kuruluslar-Kategori/Bankalar/1>, Erişim Tarihi: 14.12.2019.

Bhatt, P. R., & Bhatt, R. R. (2017). Corporate Governance and Firm Performance in Malaysia. *Corporate Governance: The International Journal of Business in Society*, 17(5), 896-912.

Borsa İstanbul. (2019). Pay Piyasası Verileri. <https://www.borsaistanbul.com/veriler/verileralt/aylik-konsolide-veriler>, Erişim Tarihi: 14.12.2019.

Bursalı, Y. M. (2018). Kurumsal Yönetim İlkeleri Işığında Etik Kurallar ve Sosyal Sorumluluk. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 32(2), 505-528.

Çonkar, K., Elitaş, C., & Gökhan, A. (2011). İMKB Kurumsal Yönetim Endeksi'ndeki (XKURY) Firmaların Finansal Performanslarının TOPSİS Yöntemi ile Ölçümü ve Kurumsal Yönetim Notu ile Analizi. *İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası*, 61(1), 81-115.

Jensen, M. C., & Meckling W. H. (1976) Theory of the Firm: Managerial Behavior, Agency Costs, and Ownership Structure (1976). *Journal of Financial Economics*, 3(4), 305-360.

Kakilli Acaravcı, S., Kandır, S. Y., & Zelka, A. (2015). Kurumsal Yönetimin BIST Şirketlerinin Performanslarına Etkisinin Araştırılması. *Niğde Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 8(1), 171-183.

KAP. (2019a). BIST Şirketleri. <https://www.kap.org.tr/tr/Sektorler>, Erişim Tarihi: 08.08.2019.

KAP. (2019b). Bildirim Sorguları. <https://www.kap.org.tr/tr/bildirim-sorgu>, Erişim Tarihi: 08.08.2019.

Karasu, R. (2013). 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ile Anonim Şirketlerde Kurumsal Yönetim ile İlgili Getirilen Yenilikler. *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 4(2), 33-60.

Kartal, M. T. (2019). Finansal Tablolarda Dipnot Okuma ve Yorumlama. Uygulamalı Finansal Tablolar Analizi Bölüm 11, Editör: Doç. Dr. Aysel Gündoğdu, Gazi Kitabevi, 279-308.

Kartal, M. T., & Budayoğlu Yılmaz, B. (2019). Türkiye’de Kurumsal Yönetim (KY) İlkelerinde Yeni Raporlama Düzeni: Halka Açık Bankaların İlk KY Uyum Raporları Üzerine Bir İnceleme. *Journal of Research in Business*, 4(2), 147-180.

Kavcar, B., & Gümrah, Ü. (2017). Borsa İstanbul’da Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum ve Firma Değeri: Olay Çalışması. *Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 13(1), 103-114.

OECD. (2016). G20/OECD Principles of Corporate Governance (Turkish version), OECD Publishing, Paris. <http://dx.doi.org/10.1787/9789264257443-tr>

OECD. (2019). OECD Corporate Governance Factbook 2019.

Shleifer, A., & Vishny R. W. (1997). A Survey of Corporate Governance. *Journal of Finance*, 52(2), 737-783.

SPK. (2014). Kurumsal Yönetim Tebliği. 03.01.2014 tarihli ve 28871 sayılı Resmi Gazetede yayınlanmış.

SPK. (2019a). Kurumsal yönetim uyum raporlaması hakkındaki 10.01.2019 tarihli ve 2/49 sayılı Kurul Kararı. <http://www.spk.gov.tr/Duyuru/Goster/20190111/0>, Erişim Tarihi: 18.08.2019.

SPK. (2019b). Kurumsal yönetim raporlama rehberi. <http://www.spk.gov.tr/Sayfa/Dosya/1297>, Erişim Tarihi: 18.08.2019.

Toraman, C., & Abdioğlu, H. (2008). İMKB Kurumsal Yönetim Endeksinde Yer Alan Şirketlerin Kurumsal Yönetim Uygulamalarında Zayıf ve Güçlü Yanları: Derecelendirme Raporlarının İncelenmesi. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (40), 96-109.

Yılmaz, R., & Kaya, M. (2014). Kurumsal Yönetim İlkelerinin Muhasebe Etik Kuralları ile İlişkisi. *İşletme Bilimi Dergisi*, 2(1), 17-35.

Yenice, S., & Dölen, T. (2013). İMKB'de İşlem Gören Firmaların Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyumunun Firma Değeri Üzerindeki Etkisi. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 9(19), 199-213.

Zengin, A. N., & Altıok Yılmaz, A. (2017). Kurumsal Yönetim İlkeleri Ve Standartları. *Journal of International Social Research*, 10(48), 684-702.

Ekler

Ek 1. BIST Kurumsal Yönetim Endeksi Kapsamındaki Şirketlerin 2018 Yılı URF ve KYBF Raporlarının KAP'ta Yayın Tarihleri

Şirket Kodu	Yayın Tarihi	Şirket Kodu	Yayın Tarihi
AEFES	11.03.2019	HURGZ	07.03.2019
AGHOL	08.03.2019	IHEVA	11.03.2019
AKMGY	28.02.2019	IHLAS	11.03.2019
AKSA	06.03.2019	LOGO	11.03.2019
AKSGY	07.03.2019	MGROS	05.03.2019
ALBRK	07.03.2019	OTKAR	08.03.2019
ANSGR	25.02.2019	PETUN	01.03.2019
ARCLK	01.03.2019	PGSUS	05.03.2019
ASELS	26.02.2019	PINSU	01.03.2019
AYGAZ	07.03.2019	PNSUT	01.03.2019
BTCIM	11.03.2019	PRKAB	11.03.2019
CCOLA	27.02.2019	PRKME	06.03.2019
CRDFA	10.04.2019	SISE	13.02.2019
DGGYO	01.03.2019	SKBNK	14.02.2019
DOAS	14.02.2019	TATGD	01.03.2019
DOHOL	25.02.2019	TAVHL	25.02.2019
ENKAI	05.03.2019	TOASO	08.03.2019
EREGL	07.02.2019	TRCAS	11.03.2019
GARAN	04.03.2019	TSKB	05.03.2019
GARFA	28.02.2019	TTKOM	01.03.2019
GLYHO	11.03.2019	TTRAK	01.03.2019
GRNYO	31.01.2019	TUPRS	11.03.2019
HALKB	08.03.2019	VESTL	08.03.2019
HLGYO	14.02.2019	YKBNK	08.03.2019

Ek 2. Eksiklik Tespit Edilmeyen/Detaylı İnceleme Yapılmayan URF YK Raporlamaları

Bölüm 4.1: Yönetim Kurulunun İşlevi

“4.1.1-YK, strateji ve risklerin şirketin uzun vadeli çıkarlarını tehdit etmemesini ve etkin bir risk yönetimi uygulanmasını sağlamaktadır.”¹

“4.1.2-Toplantı gündem ve tutanakları, yönetim kurulunun şirketin stratejik hedeflerini tartışarak onayladığını, ihtiyaç duyulan kaynakları belirlediğini ve yönetimin performansının denetlendiğini ortaya koymaktadır.”¹

¹: Sadece PGSUS şirketi açıklama detayı vermiştir.

Bölüm 4.2: YK'nın Faaliyet Esasları

“4.2.1-YK faaliyetlerini belgelendirmiş ve pay sahiplerinin bilgisine sunmuştur.”^{1,2}

“4.2.3-YK, şirketin ölçeğine ve faaliyetlerinin karmaşıklığına uygun bir iç kontrol sistemi oluşturmuştur.”¹

“4.2.4-İç kontrol sisteminin işleyişi ve etkinliğine dair bilgiler yıllık faaliyet raporunda verilmiştir.”¹

“4.2.7-YK, yatırımcı ilişkileri bölümü ve kurumsal yönetim komitesinin etkili bir şekilde çalışmasını sağlamak ve şirket ile pay sahipleri arasındaki anlaşmazlıkların giderilmesinde ve pay sahipleriyle iletişimde yatırımcı ilişkileri bölümü ve kurumsal yönetim komitesiyle yakın işbirliği içinde çalışmıştır.”¹

¹: PGSUS şirketi açıklama detayı vermiştir.

²: YKBNK şirketi açıklama detayı vermiştir.

Bölüm 4.3: YK'nın Yapısı

“4.3.10-Denetimden sorumlu komitenin üyelerinden en az birinin denetim/muhasebe ve finans konusunda 5 yıllık tecrübesi vardır.”¹

¹: Sadece PGSUS şirketi Hayır şeklinde raporlama yapmış ve açıklama detayında komite üyelerinin farklı ülkelerde 45 yıla varan üst düzey yöneticilik pozisyonlarında görev yaptıkları bilgisini paylaşmıştır.

Bölüm 4.4: YK Toplantılarının Şekli

“4.4.4-YK'da her üyenin bir oy hakkı vardır.”¹

¹: Bütün şirketler Evet şeklinde raporlama yapmış ve sadece PGSUS şirketi esas sözleşmeye göre her üyenin bir oyu olduğu şeklinde açıklama yapmıştır.

Bölüm 4.5: YK Bünyesinde Oluşturulan Komiteler

“4.5.6-Komiteler, görüşlerini almak için gerekli gördüğü kişileri toplantılara davet etmiştir ve görüşlerini almıştır.”¹

“4.5.8-Komite toplantılarının sonuçları hakkında rapor düzenlenerek YK üyelerine sunulmuştur.”²

¹: 40 şirket Evet, 8 şirket ise İlgisiz şeklinde raporlama yapmıştır.

²: Bütün şirketler Evet şeklinde raporlama yapmış ve sadece PGSUS şirketi açıklama detayı vermiştir.

Ek 3. Eksiklik Tespit Edilmeyen/Detaylı İnceleme Yapılmayan KYBF YK Raporlamaları

Bütün YK üyeleri ibra edilmiştir.